ZRELOST DJETETA ZA POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU

Valentina Žitnik, logopedinja

&

Natalija Knezić-Medvedec, pedagoginja

17. ožujka 2022.

Tijek pregleda za upis
12. i 13. travnja 2022.

Donijeti:

- zdravstvenu iskaznicu,
- medicinsku dokumentaciju,
- cjepnu knjižicu,
- potvrdu stomatologa o pregledu zubića,
- nalaz krvi i urina- ne stariji od 6 mjeseci
- upitni listić- ZZJZ

17. ožujka 2022.

Polazak djeteta u školu
jedan je od najvažnijih trenutaka u životu djeteta i njegove obitelji te je i za cijelu obitelj veliki događaj!

Javlja se zabrinutost ...

- kako će se dijete prilagoditi zahtjevima škole, školskoj sredini, vršnjacima, ...
- hoće li biti uspješno....

Školski svijet ....

NOVE OBVEZE
I
ODGOVORNOSTI

RAD I NOVA
ORGANIZACIJA
ŽIVOTA

PROCJENJIVANJA,
VREDNOVANJA

USPJEH?
NEUSPJEH?

17. ožujka 2022.

Povećavaju se i mijenjanju obveze i odgovornosti roditelja prema djetetu…

- siguran dolazak i odlazak u školu
- **suradnja sa školom**
- praćenje rada i napretka u izradi domaćih zadaća – DIJETE PIŠE ZADAĆU

Prije polaska u školu potrebno je dijete naučiti nekim praktičnim vještinama i navikama koje se i dalje razvijaju …

17. ožujka 2022.

Praktične vještine

opći pojmovi o sebi
dob, adresa, imena i zanimanja roditelja

kulturne norme
pozdravljanje

briga o sebi
(prehrana, oblačenje, osobna higijena)

briga o školskom priboru

17. ožujka 2022.

Procjena elemenata zrelosti za polazak u školu

- utvrđuje **Povjerenstvo** za pregled djece prije polaska u školu ...
- str. suradnice: logopedinja i pedagoginja
- liječnica školske medicine
- učiteljica razredne nastave
- suradnja s voditeljicom Predškole

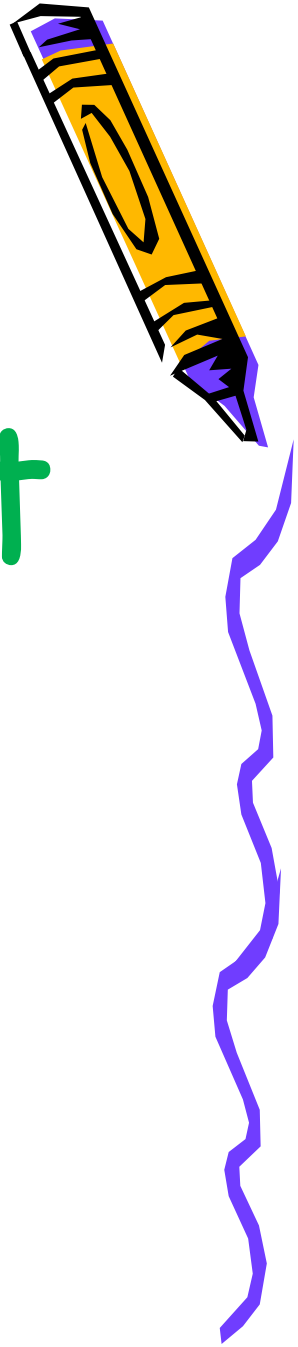

Što je zrelost za školu?

17. ožujka 2022.

POJAM ZRELOSTI

podrazumijeva posjedovanje stupnja

razvijenosti:

fizičkih, intelektualnih, socijalnih i emocionalnih funkcija koje će djetetu omogućiti uspješno savladavanje propisanog

Nastavnog plana i programa

17. ožujka 2022.

Optimalno ili "kritičko vrijeme"

- Za sazrijevanje biološke strukture neophodno je optimalno ili "kritično vrijeme".
- Svako dijete ima individualni tempo tj. djeca iste kronološke dobi nemaju isti mentalni razvoj.

INTELEKTUALNA

FIZIČKA

ZRELOST

za
polazak u školu

EMOCIONALNA

SOCIJALNA

17. ožujka 2022.

FIZIČKA ZRELOST

- Fizička zrelost djeteta mora dosegnuti određenu razinu da bi ono moglo podnijeti tjelesne i psihičke napore koji ga očekuju u školi.

- Podrazumijeva normalno funkcioniranje djetetovih osjetnih organa (vid, sluh, normalno kretanje, kontrola organa za izlučivanje…)

- Fizičku zrelost za školu utvrđuje **školska liječnica** rukovodeći se kriterijima vida, sluha, težine, visine, tjelesnog držanja i dr.

INTELEKTUALNA ZRELOST

- Odgovarajuća intelektualna zrelost podrazumijeva razvijenost opažanja, stabilnost **pažnje (koncentracija)**, **govornu razvijenost, poznavanje općih pojmova primjereno dobi, razvijenost mišljenja i pamćenja.**

EMOCIONALNA ZRELOST

- Emocionalna zrelost znači da dijete reagira primjereno određenoj situaciji.
- Djeca počinju racionalno objašnjavati svoje i tuđe ponašanje, a to onda omogućuje i kontrolu tog ponašanja.
- **Emocionalno nezrelo dijete** lako gubi motivaciju za učenje, slabo kontrolira svoje postupke i teško podnosi školsku disciplinu i ritam.
- Plače pri odvajanju od roditelja, kod dolaska novih osoba, povučeno, rijetko se druži s drugom djecom.

SOCIJALNA ZRELOST

- Budući Prvoškolac ima svoj krug prijatelja s kojima se igra i druži te ga oni prihvaćaju kao ravnopravnog partnera.
- Ona podrazumijeva prilagođavanje na društvene obveze i njihovo što temeljitije ispunjavanje.

- **Važno je naučiti dijete da poštuje i tolerira različitost među djecom i da u tim različitostima otkriva nečije kvalitete.**

Važnost kućnog odgoja.

17. ožujka 2022.

Utvrđivanje spremnosti za školu

"testiranje" u školi

Posebnim testovima za utvrđivanje intelektualne zrelosti te grafomotoričkih vještina

17. ožujka 2022.

ODGAĐANJE POČETKA ŠKOLE

Ako sistematski pregled i testiranje djeteta ukažu da još nije dostiglo zrelost koja omogućava udovoljavanje školskim zahtjevima,

savjetuje se ***odgoda početka školovanja za godinu dana.***

17. ožujka 2022.

Ako se polazak u školu odgodi savjetuje se:

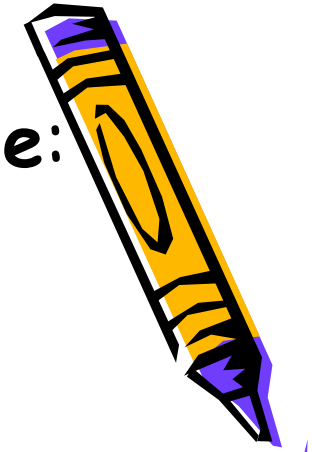

- ponavljanje programa Predškole
- logopedske vježbe + kod kuće
- socijalizacija
- pričanje priča, čitanje djetetu
- odgovaranje na pitanja
- crtanje, modeliranje
- vježbe glasovne analize i sinteze
- vježbe koncentracije i pažnje

PRIJEVREMENI UPIS

Isto tako postoje djeca koja se brže razvijaju od svojih vršnjaka pa su prije u stanju savladati sve prepreke koje nameće školovanje.

Takvu djecu ***moguće je upisati u školu ranije.***

Krene li dijete u školu **zrelo**,

postavljeni su temelji da školsko učenje za njega bude zanimljivo i uspješno, a ne muka.

Interes djeteta mora biti iznad interesa roditelja.

17. ožujka 2022.

PREDVJEŠTINE ČITANJA I PISANJA

- razvijaju se od djetetovog rođenja
- zbog toga je nužno pružiti djetetu poticajno okruženje
- **roditelj = model ponašanja**
- uz redovno čitanje djeci dolazi do razvoja predčitalačkih vještina
- roditelj treba pratiti interese svoga djeteta
- mali broj djece slobodno vrijeme provodi uz knjigu, zamjena je mobitel ili laptop

Da bi **uspješno savladalo čitanje** dijete mora imati razvijene:

- **osnovne vještine** → **govor i rječnik**
- pravilan izgovor svih glasova
- gramatički pravilne rečenice
- prepričavanje kraćih događaja ili priča (početak-sredina-kraj)
- definiranje jednostavnih pojmova

- **specifične vještine** → fonološka svjesnost, poznavanje slova abecede

FONOLOŠKA SVJESNOST

- Svijest o tome da su izgovorene riječi, koje čujemo i koristimo, sastavljene od glasova:

- može rastaviti poznate riječi na slogove
- prepoznaje i imenuje s kojim glasom počinje i završava riječ
- zna imenovati riječi na zadani glas (igra „na slovo na slovo")
- zna rastaviti jednostavne riječi na glasove
- od pojedinih glasova zna sastaviti jednostavnu riječ (npr. O-K-O, M-A-M-A i sl.)
- prepoznaje simbole slova i brojki

POČETNI GLAS

19

S

Kojim slovom-glasom počinje riječ SUNCE? Pronađi sve riječi koje počinju kao i riječ SUNCE i oboji ih.

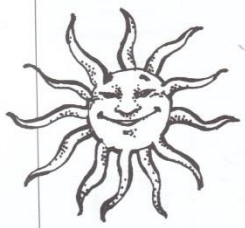

Pronađi i zaokruži svako slovo S. SOL STOL KOST BOS

Piši slovo S. S S

ZAVRŠNI GLAS

32

Kojim glasom završava riječ PAS? Pronađi i zaokruži sve sličice koje završavaju kao i riječ PAS.

Kojim glasom završava riječ MIŠ? Pronađi i zaokruži sve sličice koje završavaju kao i riječ MIŠ.

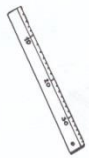

17. ožujka 2022.

GRAFOMOTORIČKE VJEŠTINE

PRIJE NEGO DIJETE POČNE UČITI PISATI SLOVA MORA:

- pravilno drži olovku, posjeduje fleksibilnost šake i prstiju, linija mu je jasna, adekvatnog pritiska
- po uzorku zna povlačiti linije od točke do točke, ravne, kružne i valovite linije
- zna precrtati geometrijske likove: krug, kvadrat, trokut, romb

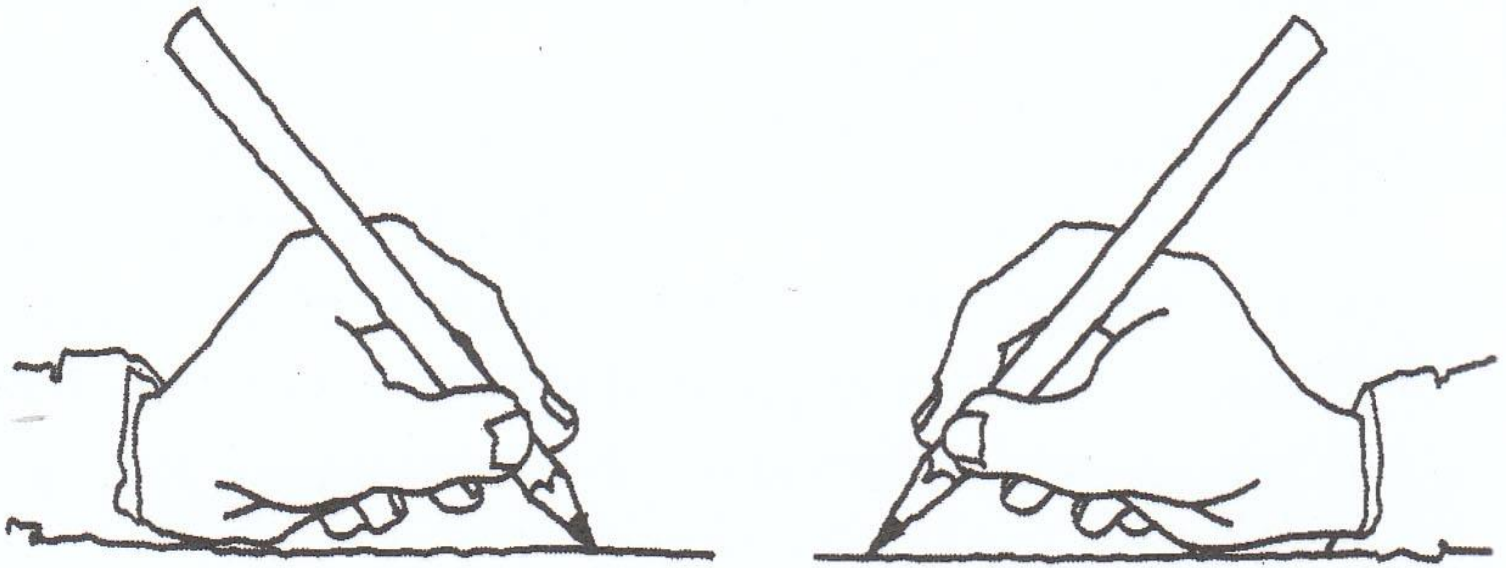

Pravilno držanje olovke

17. ožujka 2022.

TREBA LI DIJETE **naučiti čitati i pisati** PRIJE POLASKA U ŠKOLU?!

- jedna od najvećih roditeljskih dvojbi - **NE**
- djeca dolaze s različitim stupnjem predznanja
- dijete koje ima dobro razvijene grafomotoričke vještine brzo će naučiti pisati
- dijete koje ima dobro razvijene predčitalačke vještine, brzo će i bez napora usvojiti vještinu čitanja

MATEMATIČKE VJEŠTINE

- broji mehanički do 20, unazad od 10
- snalazi se u pojmovima više, manje, oduzmi, dodaj
- razumije pojam skupa (što sve spada u neki skup, a što ne, uspoređuje dva skupa, zna da se dodavanjem skup povećava, a oduzimanjem smanjuje)
- u skupu od 10 elemenata zna rezultat dodavanja i oduzimanja za jedan uz pokazivanje
- povezuje broj uz količinu (npr. broj 9 = 9 elemenata)
- mjereći može usporediti koji su predmeti duži, veći, širi

PROSTORNI ODNOSI

- razumije prostorne odnose: gore, dolje, ispred, iza, na, u, ispod, iznad
- usvojilo je orijentaciju na:
  - **tijelu** (desna/lijeva ruka, desna/lijeva noga…)
  - **u prostoru** (što je desno od njega, a što lijevo, zna odrediti smjer kretanja)
  - **na papiru** (što je na desnoj strani papira, a što na lijevoj)

VREMENSKI ODNOSI

- razumije vremenske odnose: prije, poslije, jutro, podne, večer, prije podne, …
- poželjno je da poznaje dane u tjednu

PRIJE POLASKA U ŠKOLU DIJETE BI TREBALO ZNATI:

- kako se drži knjiga, da tekst ide slijeva nadesno, odozgo nadolje te znati okretati listove
- da se tekst sastoji od rečenica, rečenice od riječi, a riječi od glasova
- shvatiti da tekst nosi neku poruku te prepoznati tu poruku u tekstu
- glasovnu analizu i sintezu
- slova abecede
- pročitati i napisati vlastito ime i prezime

Simptomi koji ukazuju na teškoće sa čitanjem:

- kasno progovaranje i usporen jezično-govorni razvoj;
- siromašan rječnik;
- dugo zadržavanje pogrešaka u izgovoru glasova;
- poteškoće u izražavanju misli i ideja; u traženju pravih riječi;
- poteškoće u prisjećanju na mjesta i događaje;
- miješanje riječi koje slično zvuče (dotovo – gotovo);
- prisutnost agramatizama u govoru ("tri jabuka");

Simptomi koji ukazuju na teškoće sa čitanjem:

- poteškoće u učenju pjesmica, brojalica – pamćenje općenito;
- nerazvijenost fonološke svjesnosti (ne prepoznavanje rime);
- nespretnost u krupnoj i finoj motorici; nezrelost grafomotorike;
- nesigurnost u prostornim odnosima i vremenskim odnosima
- kasnije uspostavljanje lateralne dominacije;
  - nemogućnost zadržavanja pažnje, hiperaktivnost, impulzivnost;
  - nemotiviranost i nedostatak interesa za crtanje, pisanje i čitanje.

Igre i aktivnosti koje mogu pomoći u razvijanju pažnje kod djece

- **Precrtavanje, bojanje, pronalaženje skrivenih likova, slagalice**
- **Vježbe razvrstavanja** – lego kockica, razvrstavanje posuđa, novčića, kuglica po boji i veličini, pravljenje ogrlica po određenom redoslijedu, skupljanje kamenčića, sličica, markica,…
- **Misaoni zadaci** – Što sve moraš pripremiti ako želiš napisati pismo?, Postavi stol za … osoba., Što je to – ima četiri noge, krzno, spretno se penje po drveću?
- **Igre razvrstavanja** – Sve životinje koje imaju krila., Poznaješ li životinje koje imaju više od četiri noge?

PRIPREMNE AKTIVNOSTI I IGRE ZA RAZVOJ FINE MOTORIKE

- šaranje štapom po pijesku, kamenčićima, crtanje kažiprstom po brašnu...
- zakopčavanje, vezanje čvorova, pletenje pletenica
- vježbe grafomotorike (crtančica, radni listovi)
- nizanje sitnih predmeta (perle, kuglice)-**pincetni hvat**
- trganje papira
- rezanje škaricama, lijepljenje, oblikovanje plastelinom, kopiranje preko već povučenih ili istočkanih linija

Korištenje mobitela i društvenih mreža

- djeca puno borave pred ekranima
- djeca i društvene mreže
- preporuke, zaštite

TikTok

- posljedice?
- dječje fotografije

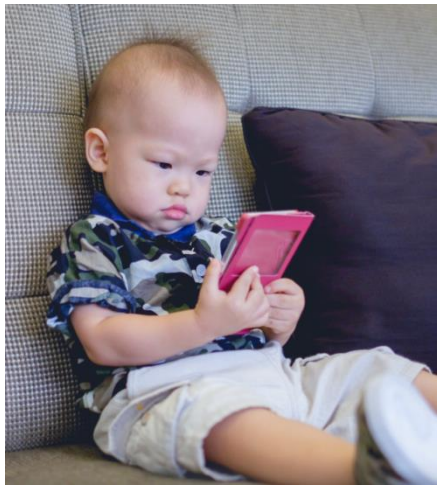

ŠTO ZAPRAVO TREBAMO ČINITI?

- RAZVIJATI POZITIVNE STAVOVE DJETETA PREMA ŠKOLI
- NAUČITI DIJETE NA USPOREĐIVANJE I PROCJENJIVANJE
- SUSTAVNO POTICATI INTERES DJETETA ZA ŠKOLU
- RAZVIJATI RADNE NAVIKE DJETETA U IZVRŠAVANJU OBVEZA
- NA VRIJEME I U DOBROM OZRAČJU IZVRŠITI TEHNIČKE PRIPREME ZA POLAZAK U ŠKOLU

17. ožujka 2022.

ZA KRAJ… POČETAK…

PUNO USPJEHA I VESELJA U BUDUĆEM ŠKOLOVANJU

17. ožujka 2022.

Upis u 1. razred –odmah nakon pregleda.

Hvala na pozornosti!